

Warszawa, 13-07-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

VII.603.12.2025.JRO

**Pan
Waldemar Żurek
Minister Sprawiedliwości
AE:PL-45507-58621-HRWWR-20**

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z analizą jednej ze spraw zgłoszonych do mojego Biura, dotyczącej skargi prokuratora, którego kandydatura nie została uwzględniona w naborach na delegowanych prokuratorów europejskich, pragnę zwrócić uwagę na istotną lukę w polskim ustawodawstwie.

Prawo Unii Europejskiej stanowi, że delegowany prokurator europejski jest powoływany przez Kolegium Prokuratury Europejskiej na wniosek Europejskiego Prokuratora Generalnego spośród kandydatów wskazanych przez państwo członkowskie¹. Prawo UE nie określa natomiast procedury wyłaniania kandydatów przez państwo. Nie oznacza to, że ustawodawca zwykły dysponuje w tym zakresie pełną swobodą – wiąza go normy konstytucyjne, a w szczególności standardy wynikające z art. 60 Konstytucji gwarantującego obywatelom polskim prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach. Zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem

¹ Art. 17 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 z 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.

Trybunału Konstytucyjnego, ustawa musi określać przejrzyste i obiektywne kryteria doboru kandydatów do tej służby², a zarazem zapewniać odpowiednie gwarancje proceduralne, umożliwiające weryfikowalność decyzji w sprawie naboru do służby, a więc przede wszystkim decyzji o przyjęciu lub odmowie przyjęcia do służby publicznej oraz zwolnieniu z tej służby³. W doktrynie podkreśla się, że *szczegółowe kryteria i warunki naboru do konkretnej służby publicznej nie mogą być ustalane w sposób dowolny i arbitralny, lecz powinny uwzględniać rodzaj tej służby, jej specyfikę i istotę. Powinny być one przejrzyste i weryfikowalne, tak by nie stwarzać organom przeprowadzającym postępowanie rekrutacyjne możliwości podejmowania arbitralnych decyzji*⁴.

Tymczasem polska regulacja ustawowa procedury wyłaniania kandydatów do służby na stanowisku delegowanego prokuratora europejskiego jest szczątkowa. Prawo o prokuraturze wymaga jedynie, aby kandydaci na delegowanego prokuratora europejskiego byli wyłaniani w drodze konkursu, którego sposób i tryb mają zostać uregulowane w drodze aktu prawa wewnętrznego – zarządzenia Prokuratora Generalnego⁵.

Przepisy ustawowe regulujące procedurę wyłaniania polskich kandydatów na europejskich prokuratorów delegowanych nie określają ani kryteriów oceny, ani formy rozstrzygnięcia Prokuratora Generalnego o wyborze jednych kandydatur i odrzuceniu innych, ani też żadnych gwarancji proceduralnych, nie realizując wymagań wynikających z art. 60 Konstytucji. W konsekwencji prokuratorzy biorący udział w naborze, którzy zostali odrzuceni przez Prokuratora Generalnego, nie mogą poznać przyczyn negatywnego rozpatrzenia ich kandydatur, ani tym bardziej odwołać się w tej sprawie do organu odwoławczego.

² Wyroki TK z: 14 grudnia 1999 r., SK 14/98; 10 kwietnia 2002 r., K 26/00; 29 listopada 2007 r., SK 43/06; 23 listopada 2009 r., P 61/08; 23 marca 2010 r., K 19/09; 6 listopada 2012 r., SK 29/11.

³ Wyroki TK z: 8 października 2002 r., K 36/00; 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01; 23 marca 2010 r., K 19/09.

⁴ M. Florczak-Wątor, uw. z nb. 46 do art. 60 w: M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1–86*, Legalis 2016.

⁵ Art. 95a §1 i 3 ustawy z 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2026 r. poz. 810).

W związku z powyższym – działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1264 ze zm.) – zwracam się do Pana Ministra z prośbą o rozważenie zainicjowania prac legislacyjnych nad nowelizacją art. 95a Prawa o prokuraturze w celu określenia na poziomie ustawowym przejrzystych i obiektywnych kryteriów oceny, formy rozstrzygnięć Prokuratora Generalnego w procedurze konkursowej oraz odpowiednich gwarancji proceduralnych, zapewniających uczestnikom konkursu co najmniej informację o przyczynach nieuwzględnienia ich kandydatur.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/